

Е. А. Афонін, Л. В. Гонюкова, Р. В. Войтович

ГРОМАДСЬКА УЧАСТЬ у творенні та здійсненні державної політики

БІБЛІОТЕКА МОЛОДОГО ДЕРЖАВНОГО СЛУЖБОВЦЯ

ББК 67.9(4УКР)301

A94

УДК 323.21(076)

Випуск серії видань „Бібліотека молодого державного службовця” здійснюється у рамках державної Програми підготовки та залучення молоді до державної служби та служби в органах місцевого самоврядування, створення умов для її професійного зростання, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 10 вересня 2003 р. № 1444.

Рецензенти:

В. М. Бебик, доктор політичних наук, професор, проректор університету „Україна”;

В. В. Токовенко, доктор наук з державного управління, професор, завідувач кафедри соціології і соціального управління Київського міждержавного університету.

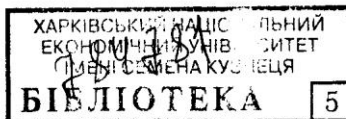
Афонін Е. А., Гонюкова Л. В., Войтович Р. В.

A94 Громадська участь у творенні та здійсненні державної політики.– К.: Центр сприяння інституційному розвитку державної служби, 2006. – 160 с. – (Серія „Бібліотека молодого державного службовця”) ISBN 966-8918-06-1

Висвітлено теоретико-методологічні та методичні питання з практичного використання інструментів демократії й особливо з підготовки і проведення громадських слухань – однієї з найпотужніших форм прямої демократії, що активно утверджується в Україні після „Помаранчевої революції”.

Для слухачів системи підвищення кваліфікації державних службовців, викладачів і методистів, а також усіх, хто цікавиться проблемами участі громадськості у творенні та здійсненні державної політики.

УДК 323.21(076)
ББК 67.9(4УКР)301

ISBN 966-8918-06-1

© Е. А. Афонін, Л. В. Гонюкова, Р. В. Войтович, 2006

© Центр сприяння інституційному розвитку державної служби, 2006

ЗМІСТ

РОЗДІЛ І. ГРОМАДСЬКА УЧАСТЬ ЯК ТЕОРЕТИЧНА ПРОБЛЕМА 5

Тема 1. Громадська участь: теоретико-методологічне обґрунтування	5
1.1. Громадська участь як форма громадської ініціативи	8
1.2. Сутність громадської участі в контексті сучасних дослідницьких підходів.....	10
1.3. Основні принципи організації громадської участі.....	14
1.4. Громадські ініціативи.....	16
Тема 2. Діалог з громадськістю як критерій ефективності творення державної політики	18
2.1. Основні принципи взаємодії з громадськістю.....	19
2.2. Громадська участь як чинник становлення громадянського суспільства	21
2.3. Ефективність діалогу з громадськістю	23
2.4. Інституціоналізація громадської участі.....	28
2.5. Звернення громадян.....	30
2.6. Підвищення ефективності управлінських послуг	32
2.7. Консультативні громадські структури.....	36
Тема 3. Відкритість та прозорість як механізми (принципи) реалізації культури громадської участі	41
3.1. Громадські структури як чинник забезпечення відкритості та прозорості державної влади	42
3.2. Державна комунікація	44
3.3. Інформування громадськості	45
3.4. Сфера громадянської відкритості.....	49
3.5. Публічна відкритість	52
3.6. Довіра громадян як показник легітимності влади.....	54
Тема 4. Спілкування як механізм налагодження контактів з громадськістю	61
4.1. Визначення мети спілкування.....	61
4.2. Аналіз інформації про учасників спілкування.....	62
4.3. Оцінка конфліктності ситуації.....	62
4.4. Визначення стратегії і тактики спілкування	62
4.5. Вибір можливих альтернатив.....	62

4.6. Визначення форми спілкування з громадськістю та уточнення програми.....	62
4.7. Вибір місця зустрічі.....	63
4.8. Вибір методів та засобів подачі інформації.....	63
4.9. Техніка постановки запитань.....	64
4.10. Спостереження за реакцією зали та коригування тактики.....	64

РОЗДІЛ II. ПРАКТИКА ГРОМАДСЬКОЇ УЧАСТІ У ПРОЦЕСІ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ 66

Тема 5. Громадські організації як виразники соціальних інтересів	66
---	-----------

Тема 6. Вибір форм громадської участі у процесі прийняття рішень	71
---	-----------

6.1. Інформування.....	71
6.2. Різноманітні форми консультацій.....	74
6.3. Громадські слухання.....	77
6.4. Круглий стіл.....	77
6.5. Неформальні зустрічі.....	78
6.6. Громадська освіта.....	78
6.7. Демонстраційні проекти.....	80
6.8. Референдум.....	80
6.9. Консультаційні та координаційні ради.....	81

Тема 7. Правові аспекти громадської участі	81
---	-----------

Тема 8. Програма-мінімум та методичні рекомендації з організації громадських слухань	89
---	-----------

8.1. Програма-мінімум.....	89
8.2. Досвід перших громадських слухань в Україні.....	94

Тема 9. Навчальна програма короткотермінового семінару – ділової гри „Транспарентність влади в дії”	97
--	-----------

9.1. Пояснювальна записка.....	97
9.2. Орієнтовний тематичний план.....	99
9.3. Зміст програми.....	99

Рекомендована література	101
---------------------------------------	------------

Додатки	107
----------------------	------------